

Resolució 410/2021, de 7 de maig

Número d'expedient de la Reclamació: 251/2021

Administració reclamada: Departament d'Interior

Informació reclamada: Sobre les llançadores de bales de foam.

Sentit de la resolució: Estimació parcial, desestimació parcial i pèrdua sobrevinguda parcial de l'objecte de la Reclamació

Resum: El Departament d'Interior invoca la concurrència del límit de la seguretat pública, previst per l'article 21.1.a LTAIPBG. D'acord amb els criteris aplicats en anteriors resolucions de la GAIP, en aplicació d'aquest límit és procedent denegar o restringir l'accés a informació pública la difusió de la qual comporti un risc per a la seguretat de persones o béns. En la documentació aportada a aquest procediment el Departament d'Interior ha argumentat que la divulgació de determinats paràgrafs del document sol·licitat (acotats finalment als relatius als factors de precisió dels trets de la llançadora, a la portabilitat i a qui l'ha de dur en les situacions que la requereixen, al cicle dels trets, als danys no desitjats, als trets de projectils amb gasos o fums i a la munició i al seu transport) posaria en risc la custòdia i el transport de l'arma i de la munició, la precisió dels trets i la integritat dels agents responsables i de la ciutadania afectada. La Resolució no pot ser més explícita, a risc de divulgar la informació que precisament hauria de ser protegida, circumstància prevista per l'article 34.5 LTAIPBG.

Paraules clau: Administració de la Generalitat. Periodistes. Seguretat ciutadana. Armes. Llançadores de foam.

Ponent: Josep Mir Bagó

Antecedents

1. El 22 de març de 2021 entra a la GAIP la Reclamació 251/2021, presentada per un periodista contra el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent. La persona reclamant no sol·licita el procediment de mediació previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).
2. El 17 de febrer de 2021 la persona reclamant demana al Departament d'Interior "reglament, instrucció d'ús i marc normatiu de les llançadores que disparen bales de foam que fan servir el cos de Mossos d'Esquadra, que en qualsevol cas incorpori la còpia íntegra de qualsevol document en disposició del Departament que reguli, orienti o faci recomanacions als agents sobre els usos d'aquest material".

3. La Reclamació presentada el 22 de març de 2021 indica que el Departament d'Interior no ha contestat la sol·licitud anterior i fa les següents consideracions: "Passat més d'un mes des que vaig fer la sol·licitud, el Departament no ha resolt la petició en els termes que estableix l'article 33 i 34 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre. Per la qual cosa considero que s'ha pogut produir una situació de silenci administratiu".
4. El 24 de març de 2021 la GAIP comunica la Reclamació al Departament d'Interior i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre ella, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la que deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
5. El 19 d'abril de 2021 la GAIP rep l'informe del Departament d'Interior, que indica el següent: "la resposta a aquesta petició comportaria fer pública informació relativa a l'organització, dotació i mètodes dels operatius per respondre a situacions de resposta davant actes delictius i situacions de greu alteració de l'ordre públic. És a dir, es revelarien dades que formen part de plans de seguretat i protocols específics de tipologies concretes d'actuació policial, de manera que podrien quedar al descobert possibles vulnerabilitats o facilitar la preparació organitzada d'accions delictives que, tenint en compte les dades revelades, podrien reduir l'efectivitat de les corresponents actuacions i operatius policials i posar en risc la vida i integritat física dels ciutadans i dels propis agents de policia. En conseqüència, a aquesta petició li són plenament aplicables els límits establerts a l'article 21.1a) i b) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, en tant en quan pot quedar compromesa l'efectivitat de la resposta contra actes delictius comuns o organitzats, altercats d'ordre públic violents i, per tant, posar en perill la seguretat de persones i béns, així com les investigacions i procediments penals corresponents, no apreciand-se, per altra banda, la concurrència d'interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació. Complementàriament, i emmarcat en la millora contínua de les funcions policials, és important destacar que actualment també estem immersos, d'una banda, en un procés de revisió i actualització de la normativa, dels procediments de treball, dels mitjans materials i els seus usos, i de l'altra, en un procés d'anàlisi de models comparats d'ordre públic a nivell europeu. El propòsit d'endegar aquest procés és, alhora, donar resposta al debat social plantejat i el d'optimitzar les possibilitats del model d'ordre públic de la Policia de la Generalitat- Mossos d'Esquadra per tal d'exercir l'activitat policial amb seguretat per als policies i la ciutadania. S'adjunta el document en el que s'han anonimitzat aquells punts que poden comprometre la seguretat pública en considerar que incorren en els límits a l'accés d'informació pública segons la llei".

6. El 19 d'abril de 2021 la GAIP demana al Departament d'Interior poder veure, dins del termini màxim de deu dies, el document, adjunt al seu informe, "Protocol d'utilització dels llançadors de 40 mm i dels seus projectils", sencer, sota compromís de respectar-ne plenament la confidencialitat, a fi de poder avaluar la justificació de les restriccions aplicades al seu accés.
7. El 19 d'abril de 2021 la GAIP trasllada a la persona reclamant la informació aportada pel Departament d'Interior i la informa de les gestions indicades a l'apartat anterior, amb la finalitat d'avaluar la justificació de les restriccions aplicades al seu accés.
8. El 27 d'abril de 2021 té lloc una reunió amb representants del Departament d'Interior i el ponent i personal de la GAIP, amb la finalitat de valorar la motivació detallada dels límits aplicats pel Departament a la informació sol·licitada i el seu abast.
9. El 6 de maig de 2021 la GAIP rep el "Protocol d'utilització dels llançadors de 40 mm i dels seus projectils", en el que el Departament d'Interior, després de motivar detalladament les causes, ha reduït la part del document que considera necessari de protegir als paràgrafs següents: apartat 3, 1r paràgraf; apartat 4, paràgrafs 2n i 3r; apartat 5.2, 4t paràgraf; apartat 5.4, 6è, 7è i 10è paràgrafs; apartat 5.5.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast generals del dret d'accés a la informació pública

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixin les resolucions i l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació.

L'article 2.c LTAIPBG defineix el dret d'accés a la informació pública com "el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei". Per la seva banda, l'apartat b del mateix precepte defineix la informació pública com "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el

seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei”.

Segons l'article 18.1 LTAIPBG, “Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda”. I l'article 20.1 de la mateixa llei afegeix que “El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis”.

Així mateix, els apartats 2 i 3 de l'article 20 LTAIPBG estableixen els següents requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública: “2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia. 3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació”.

A més, els límits legals al dret d'accés a la informació pública no són d'aplicació automàtica i absoluta (l'encapçalament de l'article 21 LTAIPBG es refereix expressament a què els límits enumerats per aquest precepte “poden” dur a la denegació de l'accés sol·licitat), de manera que l'article 22 de la mateixa llei requereix que siguin aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat: “Els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació. 2. Els límits del dret d'accés a la informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació”.

2. Sobre el dret d'accés a la informació sol·licitada

La informació sol·licitada (“reglament, instrucció d'ús i marc normatiu de les llançadores que disparen bales de foam que fan servir el cos de Mossos d'Esquadra, que en qualsevol cas incorpori la còpia íntegra de qualsevol document en disposició del Departament que reguli, orienti o faci recomanacions als agents sobre els usos d'aquest material”), que es concretaria en l'anomenat “Protocol d'utilització dels llançadors de 40 mm i dels seus projectils”, és informació pública, ja que ha estat elaborat pel Departament d'Interior i es troba en el seu poder, motiu pel qual, en aplicació dels articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, qualsevol persona té dret

a accedir-hi, llevat que concorrin límits legals al dret d'accés a la informació que puguin determinar-ne la denegació.

El Departament d'Interior invoca la concurrència del límit de la seguretat pública, previst per l'article 21.1.a LTAIPBG. D'acord amb els criteris aplicats en anteriors resolucions de la GAIP, en aplicació d'aquest límit és procedent denegar o restringir l'accés a informació pública la difusió de la qual comporti un risc per a la seguretat de persones o béns. En la documentació aportada a aquest procediment el Departament d'Interior ha argumentat que la divulgació de determinats paràgrafs del document sol·licitat (acotats finalment als relatius als factors de precisió dels trets de la llançadora, a la portabilitat i a qui l'ha de dur en les situacions que la requereixen, al cicle dels trets, als danys no desitjats, als trets de projectils amb gasos o fums i a la munició i al seu transport) posaria en risc la custòdia i el transport de l'arma i de la munició, la precisió dels trets i la integritat dels agents responsables i de la ciutadania afectada.

La Resolució no pot ser més explícita, a risc de divulgar la informació que precisament hauria de ser protegida, circumstància prevista per l'article 34.5 LTAIPBG.

La GAIP ha considerat que el límit invocat pel Departament en l'escrit presentat el 4 de maig de 2021, en els termes i amb l'abast que ha estat motivat, està parcialment justificat, motiu pel qual és procedent desestimar la Reclamació en relació amb els fragments del document tatxats (apartat 3, 1r paràgraf; apartat 4.2n paràgraf 1ª línia i 3r paràgraf final de la 1ª línia i 2ª línia; apartat 5.2, 4t paràgraf; apartat 5.4, paràgrafs 6è i 10è; apartat 5.5).

En canvi, el límit invocat no justifica la restricció a l'accés a la part final de la primera línia i a la segona línia del paràgraf 2n de l'apartat 4 ("s'agafarà la caixa i el llançador assignat, i anotarà la seva sortida en el llibre que hi ha a tal efecte"), ni a la primera frase del paràgraf 3r de l'apartat 4 ("El llançador, com les armes i la furgoneta, sempre ha d'estar custodiat"), ni al paràgraf 7 de l'apartat 5.4 ("Cal insistir en què s'ha de disparar de l'abdomen cap a les cames. Aquí s'ha de tenir en compte si la persona es mou, si l'operador està inestable, etc., circumstàncies que poden fer que es dispari fora d'aquesta part del cos") i, en conseqüència, és procedent estimar la Reclamació en relació amb allò sol·licitat per ells.

En relació amb la resta del document sol·licitat, el Departament ha posat finalment de manifest la seva conformitat amb l'accés sol·licitat, ja que no afectaria el límit invocat, motiu pel qual és procedent declarar la pèrdua sobrevinguda parcial de l'objecte de la Reclamació en relació amb ella.

En aplicació d'aquestes determinacions, escau facilitar a la persona reclamant el document sol·licitat tatxant les parts afectades pel límit de protecció a la seguretat ciutadana, en els termes que concreta l'annex de la Resolució.

3. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

4. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 7 de maig de 2021, resol per unanimitat:

1. Estimar parcialment la Reclamació 251/2021, en relació amb els fragments següents del "Protocol d'utilització dels llançadors de 40 mm i dels seus projectils": part final de la primera línia i a la segona línia del paràgraf 2n de l'apartat 4; primera frase del paràgraf 3r de l'apartat 4; i paràgraf 7 de l'apartat 5.4.
2. Desestimar parcialment la Reclamació 251/2021, en relació amb els fragments següents del "Protocol d'utilització dels llançadors de 40 mm i dels seus projectils": apartat 3, 1r paràgraf; apartat 4.2n paràgraf 1a. línia i 3r paràgraf final de la 1a. línia i 2a. línia; apartat 5.2, 4t paràgraf; apartat 5.4, paràgrafs 6è i 10è; apartat 5.5.

3. Declarar la pèrdua sobrevinguda d'objecte de la Reclamació en relació amb la resta del document sol·licitat.
4. Notificar a les parts, com a annex a aquesta Resolució, el "Protocol d'utilització dels llançadors de 40 mm i dels seus projectils" tinxant d'ell les parts afectades per l'apartat 2.
5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 251/2021 i disposar la publicació d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Elisabet Samarra Gallego

Presidenta

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.